

Dossier de premsa

Passeig de Sarasate – Pamplona

Del 3 de novembre de 2015 al 10 de gener de 2016

Nota de premsa

L'Obra Social "la Caixa" i la Fundació Caja Navarra, en col·laboració amb la Henry Moore Foundation i l'Ajuntament de Pamplona presenten sis escultures monumentals del mestre anglès en el context del programa *Art al carrer*.

Henry Moore

Art al carrer

Henry Moore (1898-1986) és un dels grans mestres de l'escultura moderna. En les dècades posteriors a la Segona Guerra Mundial va assolir fama mundial pels monumentals bronzes que exposava a espais exteriors, cívics i públics de tot el món, d'Escòcia a la vora del mar Roig, de l'escola secundària del poble on va nàixer (Castleford, Anglaterra), a la seu de les Nacions Unides a Nova York. L'exposició *Henry Moore* forma part del programa *Art al carrer*, a través del qual l'Obra Social "la Caixa" vol acostar l'art a les persones fora del marc habitual de museus i sales d'exposicions. Els sis bronzes monumentals que formen la mostra, organitzada en col·laboració amb l'Ajuntament de Pamplona i la Henry Moore Foundation, foren creats per l'escultor en el cim de la seva carrera, entre els anys 1960 i 1982. Aquestes sis escultures són una mostra representativa dels motius principals de l'obra de Moore: la fascinació per la figura reclinada i els temes sobre "mare i fill"; l'exploració de la relació entre la figura humana i el paisatge, tant urbà com rural; la tensió entre allò natural i allò abstracte; i la transformació dels objectes naturals en formes escultòriques.

Henry Moore. Art al carrer. Organització i producció: Obra Social "la Caixa" i Fundació Caja Navarra, en col·laboració amb la Henry Moore Foundation i l'Ajuntament de Pamplona. **Comissariat:** Sebastiano Barassi, cap de Col·leccions i Exposicions de la Fundació Henry Moore. **Data:** del 3 de novembre de 2015 al 10 de enero de 2016 **Lloc:** Passeig de Sarasate

Pamplona, 3 de novembre de 2015.- L'alcalde de Pamplona, Joseba Asirón; la directora territorial de CaixaBank a Navarra, Ana Díez Fontana; el director de Fundación Caja Navarra, Javier Fernández Valdivielso; i el cap de Col·leccions de la Henry Moore Foundation, Sebastiano Barassi; han presentat avui a Pamplona l'exposició *Henry Moore*.

La idea d'un art integrat en l'espai urbà existix des de temps immemorials. Ja en l'antiguitat, esfinxs, bous alats i colossals guerrers exercien de guardians al costat de les muralles de les ciutats i davant de les portes d'entrada als temples i altres recintes sagrats.

Amb el programa *Art al carrer*, l'Obra Social "la Caixa" i la Fundación Caja Navarra pretén convertir la ciutat de Pamplona en un museu a cel obert, i així dotar l'escultura monumental d'un nou sentit, alhora que mostra obres d'artistes de renom en el panorama internacional. El programa *Art al carrer* inicià el seu camí el 2006, i des d'aleshores ha acostat al públic les creacions d'artistes contemporanis com ara Manolo Valdés o Igor Mitoraj, així com referents de la modernitat com ara Auguste Rodin.

Aquesta iniciativa respón a una voluntat dinamitzadora i de creació de nous referents visuals. En este cas, les monumentals peces de Henry Moore dialoguen amb l'entorn, per afinitat o per contrast, i provoquen un gran impacte en les persones que les descobrixen per primera vegada. Amb este esperit, les exposicions complixen una funció social: són una eina de coneixement i d'integració a l'abast de totes les persones, la qual cosa representa l'objectiu últim de l'Obra Social "la Caixa" i la Fundación Caja Navarra en el pla cultural.

Ara, la ciutat de Pamplona acull una nova exposició a l'aire lliure, dedicada en este cas a un dels escultors moderns més significatius. Henry Moore torna d'esta manera als carrers del nostre país després de la gran retrospectiva de la seva obra que tingué lloc a Madrid i Barcelona el 1981, cinc anys abans de la mort de l'artista, i de la gran exposició que l'Obra Social "la Caixa" presentà a CaixaForum Barcelona l'any 2006.

L'organització de l'exposició *Henry Moore. Art al carrer* compta amb la col·laboració de la Henry Moore Foundation i de l'Ajuntament de Pamplona.

Les escultures

***Figura reclinada en dos peces núm. 2*, 1960**

Edició en bronze de 7 + 1

Fundació Henry Moore: donació del artista el 1977 © The Henry Moore Foundation – Foto:

Michel Muller

Realitzada en dos formes separades, esta escultura no només és una representació d'una figura reclinada, sinó que es convertix en una fusió del cos humà amb les formes rocoses i amb el paisatge. Moore s'adonà de l'avantatge de la composició en dos peces per a explorar la relació de les figures amb l'entorn: abandonant l'expectativa d'una representació naturalista de la forma humana, va convertir els genolls i els pits en muntanyes, per a crear visions noves i sorprenents.

***Gran figura dreta: tall de ganivet*, 1976**

Edició en bronze de 6 + 2

Fundació Henry Moore: adquirida el 1987 © The Henry Moore Foundation – Foto: Jonty Wilde

Esta obra, que evoca la famosa *Victòria alada de Samotràcia*, va ser concebuda utilitzant un dels mètodes preferits de Moore: la creació d'una obra monumental des d'un fragment de material natural. En este cas, es va limitar a afegir-hi una base i un cap de plastilina a un fragment d'os d'ocell i després va augmentar la maqueta resultant en tres fases. *Gran figura dreta: tall de ganivet* emana una sensació etèria d'ingravedesa i de verticalitat flotant. La perspectiva canvia a mesura que l'espectador es mou al seu voltant, amb l'alternança de la vora esmolada i la solidesa terrenal de les formes planes i redones.

***Peça de bloqueig*, 1963-1964**

Edició en bronze de 3 + 1

Fundació Henry Moore: adquirida el 1978 © The Henry Moore Foundation – Foto: Anita Feldman

Moore explicà així el que li inspirà esta escultura: «Una vegada estava jugant amb un parell de pedretes que havia arreplegat, ja que als camps de darrere de ma casa hi ha una gravera amb pedres de milers de formes i contorns diferents. Només cal anar allí per a trobar-hi vint noves idees. En resum, estava jugant amb dos pedretes que vaig trobar allí i que, d'una manera o d'una altra, estaven unides i no podia separar-les. Així que em vaig preguntar com havien pogut adoptar eixa posició, com un puny fortament tancat [...]. Finalment ho vaig aconseguir [separar-les]: girant-les i inclinant-les, les dos peces es van separar. Açò em va donar la idea de fer dos formes que pogueren fer una cosa semblant i que després vaig anomenar així perquè estaven bloquejades juntes».

***Oval amb punts*, 1968-1970**

Edició en bronze de 6 + 1

Fundació Henry Moore: donació de l'artista el 1977 © The Henry Moore Foundation – Foto: Anita Feldman

Pertany a un grup d'obres en les quals el tema central és la combinació d'elements antropomòrfics amb formes procedents de la natura en un llenguatge pràcticament abstracte. Combina formes plenes i arrodonides, amb punts esmolats enfrontats entre si, però que mai no arriben a trobar-se. La idea inicial procedia d'una pedreta que es trobava a l'estudi de Moore, que tenia dos punts en contacte enmig d'una forma afonada. A partir d'ací, l'escultor va modelar primer una maqueta de guix, la dimensió de la qual va ampliar després per a crear un model de treball en bronze fins a arribar a esta versió monumental.

***Formes connectades reclinades*, 1969**

Edició en bronze de 9 + 1

Fundació Henry Moore: donació de l'artista el 1977 © The Henry Moore Foundation – Foto: Michel Muller

Esta obra continua amb l'exploració d'un dels temes favorits de Moore: una forma exterior protegix o tanca una altra interior. Esta idea amb les seues associacions de protecció i delimitació, també està estretament relacionada amb obres més figuratives, com les de mare i fill. En paraules de Moore: «L'armadura és una closca exterior, com la d'un cargol, que existix per a protegir les formes interiors més vulnerables, igual que en l'armadura humana, que és dura i existix per a protegir el cos moll. De vegades, açò ha donat lloc a la idea de mare i fill, on la forma externa, la mare, protegix la forma interna, el fill, com una mare protegix el seu fill».

***Figura reclinada*, 1982**

Edició en bronze de 9 + 1

Fundació Henry Moore: adquirida el 1986 © The Henry Moore Foundation – Foto: Jonty Wilde x 2

El tema de la figura reclinada va ser un dels més importants en l'obra de Moore, al qual retornà una i altra vegada durant tota la seua vida. Li va proporcionar un motiu amb el qual podia provar múltiples idees escultòriques. Ell mateix va escriure: «La figura reclinada oferix la màxima llibertat de composició i d'espai. La figura asseguda té un lloc on seure. No pots moure-la del seu pedestal. Una figura reclinada es pot reclinar sobre qualsevol superfície. És lliure i estable ahora [...]; a més a més, està en repòs, s'adapta a mi». Realitzada quan Moore tenia 84 anys, esta escultura es més allargada i sinuosa que algunes de les seues primeres exploracions del tema.

Henry Moore i Espanya

L'única visita de Moore a Espanya fou l'estiu de 1934, arran d'unes vacances amb motocicleta amb la seua muller Irina i els seus amics Raymond i Edna (*Gin*) Coxon. Entraren al país des de França, arribaren a Pamplona i prengueren la carretera de la costa en direcció a les coves d'Altamira, que Moore descrigué com la «Reial Acadèmia de la Pintura Rupestre». Després visitaren Madrid, Toledo i

Vic. Encara que mai no va tornar a Espanya, el país i l'art tingueren per a ell un significat molt especial durant tota la seua vida.

Igual com molts artistes de la seua generació, Moore contemplà horroritzat els successos que s'esdevingueren a Espanya poc després de la seua visita. Mai abans, en tota la seua trajectòria artística, havia parlat tant sobre política, i el seu compromís amb la difícil situació que estaven passant els espanyols va reforçar-se després de la visita que realitzà a l'estudi de Pablo Picasso a París el 1937, on tingué l'oportunitat de contemplar els avanços del *Guernica*. Dos anys després, Moore va fer la seua primera litografia, *Presoner espanyol*, amb la intenció de vendre-la per tal d'ajudar els presoners de guerra republicans retinguts als camps de refugiats de França.

El 1981 s'organitzaren importants exposicions de l'obra de Moore a la Fundació Miró de Barcelona i al Palau de Velázquez de Madrid, i l'any 2006, a CaixaForum Barcelona. La reina Sofia d'Espanya visità Moore a sa casa de Perry Green (Anglaterra) el 1983.

Biografia

Henry Moore, seté dels vuit fills de Raymond Spencer Moore i sa muller Mary, nasqué al xicotet poble miner de Castleford (Yorkshire) el 30 de juliol de 1898.

Encara que estava absolutament decidit a convertir-se en artista, i expressà el seu ferm desig de presentar-se als exàmens per a optar a una beca a l'escola de belles arts de la seua localitat, el seu pare considerà que era millor que seguira els passos de la seua germana gran, i es dedicà a l'ensenyament. Després d'un breu període com a professor en pràctiques, Moore començà a fer classes en horari complet al seu antic col·legi de Castleford.

A l'edat de 18 anys, fou reclutat per l'exèrcit durant la Primera Guerra Mundial. En tornar de la guerra, Moore ocupà de nou la seua plaça de professor a Castleford, però en aquells dies ja estava convençut que fer classes no era la seua vocació. Sol·licità una beca d'ex-combatent per a assistir a l'Escola de Belles Arts de Leeds que li va ser concedida, y a les acaballes del segon any obtingué una altra beca per a la Reial Escola de Belles Arts de Londres.

El 1924, Moore fou nomenat professor d'escultura a l'escola londinenca. Va ser allí on conegué Irina Radetsky, una estudiant de pintura amb la qual es va casar l'any

1929. En eixa època, Moore començà a moure's en el món artístic de Londres. El seu primer encàrrec, rebut el 1928, fou la realització d'un relleu esculpit per a la tot just estrenada seu de transports de Londres, a l'edifici del metro de Saint James. La seua primera exposició individual, composta de 42 escultures i 51 dibuixos, se celebrà a la Galeria Warren, també l'any 1928.

El 1936, Moore va signar el manifest pel qual se sol·licitava el fi de la política de no intervenció a Espanya. Tractà de viatjar a l'Espanya republicana amb una delegació d'artistes i escriptors anglesos, però la seua petició fou denegada pel Govern britànic. El 1940, la seua casa de Hampstead va vore's afectada per una bomba pròxima i els Moore llogaren una vivenda a Perry Green, un poble de Hertfordshire, a 40 kilòmetres al nord de Londres. L'artista hi passaria la resta de la seua vida.

Al començament de la dècada dels quaranta, comença a fer dibuixos de persones als refugis antiaeris del metro de Londres. Els dits dibuixos, juntament amb els que posteriorment realitzaria a les mines de carbó, són considerats com un dels seus majors guanys.

La seua filla Mary nasqué el 1946, any de la seua primera exposició retrospectiva a l'estranger, al Museu d'Art Modern de Nova York. El 1972 presentà una exposició a Florència, la major i més impressionant fins a la data.

La Fundació Henry Moore

La Fundació Henry Moore és una de les més importants organitzacions sense ànim de lucre dedicades a l'art al Regne Unit. Fundada per l'artista el 1977 amb l'objectiu d'acostar les arts visuals al gran públic, en l'actualitat gestiona l'antiga casa de Moore, organitza exposicions de la seua obra en tot el món, dirigeix l'Institut Henry Moore a Leeds, i atorga beques i ajuts a organitzacions artístiques.

Més informació:

Departament de Comunicació de l'Obra Social "la Caixa"

Victoria Lobato: 629 732 351 / vlcomunicacion@vlcomunicacion.com

Josué García: 934 046 151 / 638 146 330 / jgarcial@fundacionlacaixa.org

<http://www.lacaixa.es/obrasocial>

Sala de Premsa Multimèdia

<http://premsa.lacaixa.es/obrasocial>